

OBEC

HORNÍ PĚNA

Ohlasy od Dřeva

neperiodický zpravodaj zastupitelstva obcí Horní Pěna a Malíkov nad Nežárkou
stránky obce: www.hornipena.cz

registrace u Ministerstva kultury ČR, odbor médií a audiovizí v r. 2007 pod evidenčním číslem MK ČR E 18057
redakce: 728 675 347, andrejchova@seznam.cz

číslo: 4/2011

Počet obyvatel: 582 (podle evidence obyvatel)

V následujících měsících oslaví někteří naši spoluobčané svá "kulatá a půlkulatá" jubilea.

v září

p. Miloslava Kožíšková

p. Ernest Baláž

p. Tomáš Albrecht

p. Jana Charvátová

p. Miloslav Maňour

v říjnu

p. Jan Dvořák

p. Miloš Kupka

p. David Jedlička

p. Jarmila Plucarová

p. Bořek Slezáček

p. Jaroslava Válečková

p. Josef Šaman st.

v listopadu

p. Anna Cernatová

p. Václav Čekal

p. Stanislav Plucar

p. Josef Růžička

p. Miroslav Roh

p. Oldřich Jantač st.

p. Evžen Jíra

p. Anna Pauková

p. Josef Stráník

Všem jubilantům přejeme vše nejlepší a do dalších let hodně zdraví, štěstí, úspěchů a spokojenosti.

xxxxxxxxxx

Zrnko historie o rybníku zvaném Dřevo

(pokračování)

Roku 1800 byla postavena nová hranice (výpust) podle tehdejších zvyklostí, tj. měla již dvě poschodí z dubového materiálu a menším kamením vyplněna. V téže roce byl udělán nový splav. V roce 1808 se sesul předek hlavní trouby a oprava stála 17 zlatých. Roku 1821 byly položeny dva hlavní spodní prahy do splavu. Pro doplnění dodávám, že rybník měl dva splavy (bezpečnostní přelivy). Roku 1935 byl opraven bezpečnostní přeliv do dnešní podoby. Dřevo v 19. století bylo známo tím, že se v něm vyskytovaly velké kameny, což dokazuje i dnešní doba. O tom nám pojednává prosba hradeckého purkmistra z roku 1878, který žádal správu velkostatku, jestli by si Hradecké město mohlo v rybníce brát kamenné krychle na dlažbu. Konšelům se dostalo odpovědi: „Níže psaný vrchní úřad zdejšího velkostatku mile rád k tomu své povolení dá, aby z Pěněnského panského rybníka kamen k zhotovení krychlů na dlažbu brán, žádá jen tolik, aby jámy zaházeny byly.“

Dalším důležitým historickým milníkem rybníka byla tzv. normace, která úředně stanovovala nejvyšší přípustnou hladinu rybníka. První normace proběhla roku 1879 a fixní bod, tj. značka označující maximální napnutí rybníka, byl zaražen do skály. Fixní bodem byla železná skoba. O této normaci se zachovala zmínka: „Dne 29. máje byla ustanovena hraniční komise s vyzváním, aby vyslanec velkostatku dlouhou železnou plochou šínu neb ráf

(kramly), kameníka a 2 úředníky pohotově měl, která by pak jako znamení k držení výše vody do skály zadlabána a sírou zalita byla." . Tento značící bod ve skále dlouho nevydržel. Skoba byla ze skály odtrhnuta a již se nikdy a nikde nedohledala. I z této neblahé skutečnosti byla na 27.7.1886 svolána nová komise, která stanovila nový fixní bod a její výšku nechala do skály roku 1887 vytesat. Po důkladnějším ohledání skaliska při pravé straně hráze, lze normační znamení najít i v dnešní době.

Z rybníka se také vozil led za úplaty 10 kop grošů do sklepů nedaleké mlékárny v Horní Pěně. Peníze se posílaly do kasy pro chudé.

Výlovy rybníka

Roku 1565 sloven Pěněnský . Vydal džberů 34, kdy vycházelo na džber 47 kaprů míň víc. Hodnota vylovených ryb byla 48 kop zlatých a 18 grošů (1 džber vodňanský = 66 kg ryb).

V roce 1572 loven ve středu po sv. Voršile. Násady měl 70 kop a vyloveno bylo 50 džberů, kdy na džber vzcházelo 54 kusů. Prodáno bylo 45 džberů. Štik větších i menších vyloveno a do sádek posláno 5 kop a 20 kusů, okounů k zámku posláno 1a půl kopy a též do sádek poslány 3 vědra běle.

Roku 1584 vydal 54 džberů po 62 kaprech na džber a roku 1596 z 60 kop nasazené výmětě na tři tepla, vyloveno 54 džberů po 62 kaprech na džber.

Roku 1941 se vyloвило z Pěněnského rybníka 98,4 q kapra tržního, 12,5 q lína tržního, štiky vážné vyloveno 6,7 q a candáta 0,3 q. V dnešní době se loví cca 800 q všech ryb dohromady.

Na obrázku se nachází tzv. vazba nebo také hranice, která sloužila k vypouštění rybníka (tato konkrétní fotografie je z rybníka Ratmírovský). Stejná hranice se nacházela i na Pěněnském rybníce. O takovou vazbu se museli baštýřové a rybníční hlídači s pokorou a zodpovědností starat, a to hlavně v zimě, kdy jí museli každý den vysekat z ledového spáru. Dnešní podoba hlavní výpusti je z přelomu 19. a 20. století, kdy byla zhotovena za hraběte Evžena Černína.

Na konci poutě historickým „zrnkem“ o rybníku zvaném Dřevo si dovolím s velkou pokorou ocitovat jedno příkázání o rybnících, které sepsal velký rybníkář a lesník Theodor Mokřý, když byl pozván na exkurzi na zdejší rybníky roku 1928: „Ruku v ruce s techniky a všemi, již bdí nad zákony vlasti a steskům Tvým bez újmy dobra odpomoci dovedou, staň se apoštolem rybníků a každému okolí o veliké jich důležitosti a užitečnosti, budiž pak sám ochráncem jich, jakož stal si spojencem lesníka na ochranu lesa svého“.

Dle archivních pramenů sepsal Michal Kotyza, baštýř na Pěněnském rybníce v letech 2002-2010.

Velmi důležité upozornění:

V sobotu 17.9.2011 bude v obci opět probíhat sběr starého železa a malých elektrospotřebičů. Železný šrot a přístroje k likvidaci dejte před své domy ráno nejpozději do 9.00 hodin, aby vše mohlo být odvezeno.

XXXXXXXXXX

Další sdělení:

Redakce by velmi uvítala, kdyby bylo možno posílat více občanům občasník v elektronické podobě. Takže znovu dáváme nabídku: pokud máte mailovou adresu, napište na výše uvedený mail (andrejchova@seznam.cz), do sdělení napište jen svoje jméno. Opravdu zaručujeme, že z této adresy vám nebude chodit žádná nevyžádaná pošta, ale pouze občasníky nebo důležitá sdělení Obce Horní Pěna.

Zveme všechny občany na letošní **Michalské slavnosti**, které proběhnou letos v sobotu 24.9.2011 od 10.00 hod. Informaci vyvěsíme ještě na plakátcích, ale můžete se těšit na pěkný program na louce u Maňourů - ukázky šermu, středověkých zbraní a oblečení, jak se šermuje ve filmech a jak to bylo doopravdy. Pro děti bude na louce skákací hrad.

Kromě řemesel, která jste již viděli na minulých slavnostech, uvidíte nová řemesla, např. vyšívání obrázků, šperkařství apod., můžete navštívit vykladačku karet a odpoledne posedět s country muzikou.

Celý den bude možnost občerstvení a posezení vedle kulturního domu a večer se můžete vypravit na Michalskou zábavu.

Ve dnech 14.-15.10.2011 uspořádáme opět tradiční burzu všeho možného v sále kulturního domu - vše, co projde dveřmi kulturního domu. Akce bude opět předem zveřejněna na plakátcích.

Půjčovní doba knihovny je opět každý čtvrtek od 16.00 do 18.00. Během prázdnin jsme doplnily knižní fond, takže čtenáři najdou v knihovně nové tituly. Na chodbě u knihovny jsou opět k zakoupení vyřazené knihy a zdarma si zde můžete vzít vyřazené časopisy. Některé časopisy je možno si půjčit v knihovně.

Loučení s prázdninami:

Tak letos opět proběhlo. A kdo se zúčastnil, určitě nelitoval.

Po počátečních problémech se nakonec po zásahu organizátorů povedlo zprovoznit skákací hrad na malém hřišti. Děti si mohly zajezdit na malých dětských motorkách a zasoutěžily si v netradičních soutěžích, za které byly odměněny.

Také občerstvení se povedlo zajistit díky našim hasičům, i když pomocníků pro organizaci loučení rok od roku ubývá.

Zklamali pouze mladí, pro které bylo od 13.30 připraveno utkání v malém fotbale. Hlavní cenou byl koláč jako kolo od vozu a ostatní družstva si mohla odnést koláče jen o chlup menší. Mladí se sice chlubil, že postaví nejméně 2-3 družstva, ale sliby-chyby. Ve 13.30 nebyla na fotbalovém hřišti ani noha a organizátoři se pouze dozvěděli, že nikdo nemá o kopanou zájem. Je to škoda, protože právě minule nám bylo tak trochu vytknuto, že program loučení je spíše pro malé děti a mladí kolem 14-15 let zde nenašli nic pro sebe vhodného.

Tak třeba příště.

A na závěr zajímavost....

Víte, česká republika má mistra světa v práskání bičem? A jak ten práskavý zvuk vznikne? Při dopadu má konec biče rychlost až 1000 km/hod. To je nadzvuková rychlost a při překonání zvukové bariéry vzniká zvuk (prásknutí), stejně jako při přeletu nadzvukových letadel.

